

VISOKODEBELNI SADOVNJAK

POROČILO ŠT. 1 (Martin Lah)

datum: 27.2.2015

kraj: Knjižnica Lenart

V petek, 27.2.2015 smo se srečali s strokovnim vodjem programa Gregorjem Božičem. Po uvodni predstavitvi udeležencev projekta smo pregledali katere so stare sorte sadnega drevja za naše, torej štajersko področje. Pomagali smo si s seznamom na spletni strani <https://www.arche-noah.at/>.

Govorili smo tudi o cepilnih podlagah, namreč iz semena imamo zelo malo možnosti, da bomo vzgojili enako drevo, kot tisto od katerega imamo seme. Zato je potrebno cepljenje, s tem se na novo drevo prenesejo enake lastnosti kot jih ima drevo s katerega smo vzeli cepič.

Vsaka sorta potrebuje svojo osnovo na katero cepimo, v večini primerov je najboljša izbira sejanec lastne sorte. To pomeni da posejemo seme recimo divje jabolane (lesnika) in na to potem cepimo žlahtno sorto. Žlahtna sorta določa kakšni so plodovi, podlaga pa določa kako visoko bo drevo zraslo in kako hitro po sejanje oz. cepljenju bo začelo roditi in tudi kako dolgo bo živelo.

Za sorte, ki so cepljene na sejanec lastne sorte praviloma velja, da zrastejo visoka drevesa, ki začnejo roditi relativno pozno, po nekaj letih (tudi do 10 let po sajenju prvi sadeži). Taka drevesa pa imajo daljšo življenjsko dobo. Pri starih sortah je v veliko primerih prisotna tudi izmenična rodnost. To pomeni, da rodijo vsako drugo ali tretje leto. Deloma se lahko to omili s primernim obrezovanjem.

Še ena lastnost, ki je pri starih sortah pogosto prisotna, je odpornost na bolezni, še posebej izpostavljena bolezen je škrlup in ravno zaradi te bolezni je v intenzivnih sadovnjakih škropljenje tako pogosto (tudi do 30 krat na sezono!!!) in to je lastnost ki veliko pomeni!

SEZNAM STARIH SADNIH SORT:

info o sadnih sortah:

<http://www.malus.si/jablane/>

<http://rastline.mojforum.si/rastline-about4881.html>

TRAVNIŠKO SADJE, Jeseničnik Jože, Kmetijska založba, 2014

SORTE JABOLK, Mojca Viršček Marn, Matej Stopar, Kmečki glas, 1998

STARE SORTE SADJA, Društvo podeželske mladine Mislinjske doleine, Kmetijska založba, 1998